ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια και τριάντα έξι (36) άρθρα.

Με το νομοσχέδιο θεσμοθετείται σύστημα ηλεκτρονικών εξετάσεων για την απονομή του κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας, ρυθμίζονται ζητήματα εύρυθμης λειτουργίας της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας ενόψει της μετεγκατάστασής της στο «Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» και προτείνονται επιμέρους διατάξεις που αφορούν σε ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ανώτατη εκπαίδευση και έρευνα).

Ειδικότερα, με το Κεφάλαιο Α΄ του νομοσχεδίου (άρθρα 1 έως 3) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας. Με το άρθρο 1 προτείνονται βελτιώσεις στη διαδικασία εξετάσεων με έντυπα μέσα και εισάγεται δικαίωμα του υποψηφίου, πέραν της πρόσβασης στο γραπτό, να λαμβάνει αξιολόγηση της επίδοσής του. Με το άρθρο 2 εισάγεται σύστημα ηλεκτρονικών εξετάσεων, το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα

προσαρμογής της εξέτασης και της αξιολόγησης στις ικανότητες του εκάστοτε εξεταζόμενου. Με το άρθρο 3 προβλέπεται ότι οι ηλεκτρονικές εξετάσεις θα χρηματοδοτούνται αποκλειστικώς από τα εξέταστρα που καταβάλουν οι εξεταζόμενοι.

Με το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 4 έως 6) προσαρμόζεται η νομοθεσία για την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας ενόψει της μετεγκατάστασής της στο «Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος» και των νέων υπηρεσιών που αυτή θα παρέχει. Με το άρθρο 4 ορίζεται η νέα έδρα της, εκσυγχρονίζονται οι σκοποί που υπηρετεί η Εθνική Βιβλιοθήκη, και επέρχονται μεταρρυθμίσεις στο σχήμα διοίκησης και τους τρόπους δράσης. Με το άρθρο 5 ρυθμίζονται ζητήματα των λοιπών δημόσιων βιβλιοθηκών, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής κατάθεσης αντιτύπων νέων εντύπων στη Βιβλιοθήκη της Βουλής, ενώ στο άρθρο 6 περιέχονται μεταβατικές διατάξεις.

Με το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 7 έως 18) προτείνονται ρυθμίσεις για θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με το άρθρο 7 ρυθμίζονται μαθητικά ζητήματα (εισαγωγή ενιαίου αριθμού μαθητή, υπαγωγή των σχολικών εκδρομών στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, κ.λπ). Το άρθρο 8 ασχολείται με ζητήματα καθαρισμού των σχολικών μονάδων, προβλέποντας, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου προς τον σκοπό αυτό. Με τα άρθρα 9 και 10 ρυθμίζονται ζητήματα αναγνώρισης βαθμολογικής προϋπηρεσίας και υπηρεσιακής κατάστασης εκπαιδευτικού προσωπικού. Με το άρθρο 11 επέρχονται τροποποιήσεις στη νομοθεσία για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση, ιδίως ως προς τον αριθμό των μαθητών σε σχολικές τάξεις και τμήματα. Το άρθρο 12 εισάγει τροποποιήσεις σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το άρθρο 13 προβλέπει, συμφώνως με την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, ότι οι τροποποιήσεις σχετικώς με τις παθήσεις που δικαιολογούν την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση χωρίς εξετάσεις και σε ειδικώς καθοριζόμενο ποσοστό, δεν θα έχουν εφαρμογή κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2016-2017 και 2017-2018, κατά το μέρος που θα είχαν δυσμενείς επιπτώσεις στους υποψηφίους. Περαιτέρω, επέρχονται αλλαγές στην πρόσβαση των αποφοίτων ΕΠΑ.Λ. στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και επεκτείνεται σε δύο έτη το δικαίωμα διατήρησης της βαθμολογίας εξέτασης για περιορισμένο ποσοστό θέσεων εισακτέων. Το άρθρο 14 προβλέπει την κάλυψη ειδικού αριθμού επιπλέον εισακτέων στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από μέλη της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης και συνιστάται κλάδος εκπαιδευτικών μειονοτικού προ-

γράμματος των μειονοτικών σχολείων Θράκης. Με το άρθρο 15 επιλύονται ζητήματα αρμοδιότητας σχετικά με την εποπτεία των ιδιωτικών σχολείων και με το άρθρο 16 ανακαθορίζεται το ποσοστό επιχορήγησης στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών. Το άρθρο 17 ρυθμίζει θέματα σύνθεσης και λειτουργίας του Συμβουλίου Αναγνωρίσεως Επαγγελματικών Προσόντων. Τέλος, με το άρθρο 18 του Κεφαλαίου Γ΄ συνιστάται Εθνικό Συμβούλιο Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, σε αντικατάσταση του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας. Σημειώνεται ότι το Εθνικό Συμβούλιο έχει ως νομοθετικό σκοπό την παροχή συμβουλών και επιστημονικής καθοδήγησης για μείζονος σημασίας θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής, έχει πάντως ως αποκλειστική σχεδόν συγκρότηση από εκπροσώπους φορέων της πανεπιστημιακής και της εκπαιδευτικής κοινότητας και της οικονομικής ζωής, και «μέχρι δύο (2) εμπειρογνώμονες εγνωσμένου κύρους».

Με το Κεφάλαιο Δ΄ του νομοσχεδίου (άρθρα 19 έως 32) επέρχονται τροποποιήσεις σε θέματα ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας. Με το άρθρο 19 επιλύονται διάφορα θέματα που ανακύπτουν σχετικώς με τη νομοθεσία για τα ΑΕΙ, το καθεστώς των ακαδημαϊκών υποτρόφων, κ.λπ. Με το άρθρο 20 ρυθμίζεται η διαδικασία ένταξης υπηρετούντων στα ΑΕΙ υπαλλήλων σε κατηγορίες Ειδικού Τεχνικού Επιστημονικού Προσωπικού και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού, και η μετάταξη μόνιμων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέσεις ΕΔΙΠ και ΕΕΠ των Πανεπιστημίων και των ΑΕΙ. Το άρθρο 21 ρυθμίζει θέματα αυτοχρηματοδοτούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων, το άρθρο 22 περιέχει ρύθμιση θεμάτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, το άρθρο 23 περιέχει ρύθμιση θεμάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και το άρθρο 24, ρύθμιση θεμάτων του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Το άρθρο 25 περιέχει ρύθμιση του καθεστώτος αναγνώρισης τίτλων σπουδών στο χώρο της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, και δη των σπουδών κινηματογράφου. Με το άρθρο 26 ιδρύονται νέα τμήματα στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, και με το άρθρο 27 ιδρύεται Πολυτεχνική Σχολή στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και μετονομάζεται Σχολή στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Το άρθρο 28 εισάγει ρυθμίσεις για την έρευνα. Με το άρθρο 29, διά τροποποίησης του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγενείας, επέρχεται εξίσωση με το ελληνικό σχολείο του σχολείου «που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και διδασκαλίας», ως προς την παροχή δυνατότητας πολιτογράφησης στους μαθητές αυτού. Με το άρθρο 30 επιλύονται ερμηνευτικά ζητήματα που έχουν ανακύψει σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση Καθη-

γητών και υπηρετούντων Λεκτόρων στα ΑΕΙ, όπως σχετικώς με τη δυνατότητα εξέλιξης των Επικούρων Καθηγητών, τα μητρώα μελών για τις διαδικασίες εκλογής και εξέλιξης, την αφυπηρέτηση υπηρετούντων Καθηγητών, κ.λπ., και με το άρθρο 31 ρυθμίζονται ζητήματα φοιτητικής μέριμνας. Με το άρθρο 32 προβλέπεται ότι η συλλογή ελληνικών λαϊκών μουσικών οργάνων και η μουσικολογική βιβλιοθήκη που περιήλθαν στο Υπουργείο Πολιτισμού με δωρεά του Φοίβου Ανωγειανάκη και κατέχονται από το «Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης και Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων - Συλλογή Φοιβου Ανωγειανάκη», περιέρχεται στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρα 33 έως 36) φέρει τον τίτλο «Τελικές-καταργούμενες διατάξεις». Με το άρθρο 33 ορίζονται καταργούμενες διατάξεις νόμων, με το άρθρο 34 προτείνονται ρυθμίσεις για ζητήματα ενδοσχολικών εξετάσεων, με το άρθρο 35 προτείνονται ρυθμίσεις ζητημάτων μη τυπικής εκπαίδευσης, και με το άρθρο 36 ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΙΙ. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του νομοσχεδίου

1. Επί του άρθρου 1

Με το άρθρο 1 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία εξετάσεων γλωσσομάθειας. Μεταξύ άλλων, εισάγεται η δυνατότητα να ζητεί ο υποψήφιος τη σύνταξη αξιολογικής έκθεσης από τον επιστημονικό υπεύθυνο της συγκεκριμένης γλώσσας «ή από τον εκπρόσωπο που εκείνος ορίζει». Επισημαίνεται ότι δεν πρόκειται, κατ' ακριβολογία για «εκπρόσωπο» και ότι, επομένως, θα ήταν προτιμότερο να χρησιμοποιηθεί πλέον πρόσφορος όρος. Περαιτέρω, θα ήταν ορθότερο, η εξουσιοδοτική διάταξη που εισάγεται με την παράγραφο 3 του άρθρου να χρησιμοποιεί τη φράση «ρυθμίζονται τα θέματα», αντί του ανακριβούς «καθορίζονται τα θέματα».

2. Επί του άρθρου 3

Με το άρθρο 3 ορίζεται ότι οι ηλεκτρονικές εξετάσεις γλωσσομάθειας χρηματοδοτούνται «αποκλειστικά» μέσω εξετάστρων, και προβλέπεται η εγγραφή αντίστοιχης με τα εισπραττόμενα έσοδα πίστωσης. Για την εφαρμογή αυτής της διάταξης θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να συμπεριλάβει ο νομοθέτης ρύθμιση σχετικώς με την είσπραξη των εξετάστρων και την ορ-

θολογική οργάνωση προγραμματισμένων εξετάσεων σε περίπτωση ανεπαρκών εισπράξεων.

3. Επί του άρθρου 4 παρ. 1

Εκ λόγων σεβασμού προς την παράδοση, αλλά και προς αποφυγή σύγχυσης από τη χρήση δύο τίτλων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να υιοθετηθεί ο παραδοσιακός τίτλος ως ο μόνος τίτλος της. Επισημαίνεται, εξ άλλου, ότι ο σχετικός όρος αναγράφεται, στο μεν νομοσχέδιο, ως «Ελλάδας», στη δε έκθεση της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων, ως «Ελλάδος».

4. Επί του άρθρου 7

Με το άρθρο 7 καθιερώνεται ο Ενιαίος Αριθμός Μαθητή στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οίκοθεν νοείται ότι κάθε είδους συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του μαθητή υπό τον ενιαίο αριθμό προϋποθέτει ειδική εξουσιοδότηση νόμου και ότι, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να τελείται σε συμμόρφωση με τη νομοθεσία προστασίας προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9Α του Συντάγματος και νόμος 2742/1997), λαμβανομένης υπόψη της ιδιαιτέρως ευαίσθητης ηλικίας των προσώπων τα οποία αφορά.

5. Επί του άρθρου 13

Με την παράγραφο 4 εισάγεται πάγια πλέον ρύθμιση που επιτρέπει τη διατήρηση και για το μεθεπόμενο έτος της βαθμολογίας εξέτασης στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα και δοκιμασίες για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αν και η ρύθμιση παρέχει δικαίωμα συμμετοχής σε περιορισμένο ποσοστό θέσεων εισακτέων, ο οποίος μάλιστα επιμερίζεται μεταξύ των επομένων δύο ετών, επισημαίνεται ότι η διατήρηση βαθμολογίας

σε επόμενα έτη δεν παύει να αποτελεί εξαιρετική ρύθμιση που, εκτός καθοριζόμενων και ευλόγων ορίων, αποκλίνει από την αρχή ίσης μεταχείρισης.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2017

Ο εισηγητής
Νικόλαος Παπασπύρου
Επιστημονικός Συνεργάτης
Λέκτορας της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοθετικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών